Sestoupil do pekel

Původ materiálu
Jana Hofmanová
Pořadí v lekci
36

Téma

Bůh vstupuje i tam, kde už si to ani neumíme představit a kde ho nečekáme. Jeho milosrdenství nezná meze.

Cíle

- Děti uslyší a uvidí, že temným příběhům Bůh dává dobrý konec. Spojí si tuto změnu s příchodem a přítomností Ježíše Krista.
- Děti skrze příběh poznají naléhavost žalmistovy situace. Uslyší ujištění o Boží (po)moci a porozumí, že v „pekelných“ situacích je Bůh s námi a zachraňuje z nich.
- Děti se zamyslí nad pojmem pekla na základě Ž 88, současných obrazů a vlastních zkušeností. Pokusí se formulovat své představy a pochopení a vytvoří ilustrativní plakát k této výpovědi kréda.

Pro učitele

Biblický text: Ž 88

Poznámky k textu

Poznámky ke krédu

- Výpověď navazuje na nejstarší křesťanské představy, že Ježíš dobu mezi ukřižováním a vzkříšením strávil kdesi „v říši smrti“, tedy v podsvětí, v pekle. V Bibli nalezneme jen nepřímé zmínky, že Kristus „přišel vyhlásit zvěst duchům ve vězení“ (1Pt 3,19), a že „evangelium bylo zvěstováno i mrtvým“ (1Pt 4,6). Hlavním smyslem výpovědi je prohloubit význam předchozích článků o tom, že Ježíš „byl ukřižován, umřel a byl pohřben“.
- Slovo **peklo** v češtině je odvozené z latinského *pix* (tj. smůla) — je v něm pravděpodobně od počátku obsažena představa plamenů a horoucí smůly. V Apoštolském vyznání je však

použit výraz, který znamená především místo dole, v hlubinách, v jámě, na dně, v podsvětí, nebo zkrátka v hrobě. Podle židovských představ do této říše mrtvých přichází každý, kdo zemře. Je to stav jakési stínové existence bez života, stav zemdlení, zapomnění, pustina, kde není práce ani krása, jen sevření, bolest, truchlivost a temnota. Příčinou toho všeho je, že člověk už není v blízkosti Boží, už nemůže Boha chválit, mlčí. Peklo je opuštěnost a odloučení od Boha. Zvlášť žalmy a kniha Job pak ukazují, že velmi blízko takového pekla se člověk může ocitnout už za života.

- Kristus do pekla **sestoupil** — to jednak znamená nesmírnou solidaritu: Kristus tu sestupuje do nejhlubšího ponížení a opuštěnosti, v solidaritě se všemi trpícími, jde za nimi, bere na sebe „způsob služebníka“ (Fp 2,7). Zároveň je to ovšem výpověď o Kristově triumfu: nepřichází, aby v „pekle“ zůstal, ale aby odemkl cestu ven; zde začíná vítězství nad smrtí a vysvobození těch, kteří jsou mrtví (Zj 1,18).
- Je to výpověď o Kristově **překročení hranic** směrem ke všem, které bychom strkali za „pekelnou závoru“ a také směrem do našich Boha-pustých situací — „Kristova smrt není nadějí spásy jenom Ježíšovým současníkům a těm, kdo žijí „po Kristu“, nýbrž i těm, kdo zemřeli „před Kristem“. Apostolikum se odvážilo výpovědi „sestoupil do pekel“, aby stvrdilo tento vpravdě **„ekumenický“ záměr** […] „není člověka, který by byl vyloučen; neexistuje odcizení od Boha, které by s konečnou platností muselo být mimo dosah spásy […] Kristus sestoupil do „nejspodnějších sklepení“ také naší bezbožnosti a beznadějnosti. Nikde na nebi, na zemi ani tam, čemu říkáme peklo, nejsme bez Krista.“ (J. M. Lochman, *Krédo*, str. 154 a 156.)

Poznámky k biblickému textu

- Je to **nářek**, jeden z nejtemnějších žalmů — žalmista vyjadřuje svou slabost, poraženost — vidí sám sebe jako mrtvého, odepsaného (v. 4–7) a je to podle něho situace bezvýchodná (v. 9).
- Příčinou jeho zoufalství není např. tlak nepřátel jako v jiných žalmech, ale to, že Hospodin neochraňuje, neodpovídá, nechává ho být v utrpení, a tak ho trýzní a vzdaluje od něho jeho přátele. Prožívaná **opuštěnost Bohem i lidmi** se v žalmu ozývá velmi silně (v. 9 a 19).
- Žalmistovi **chybí odpověď** na utrpení a ponížení (v.10), Bůh se neozývá, nic se nemění a tak žalmista své utrpení přičítá Bohu, soudí, že jsou to jeho rány a **trest** (v. 15–18).
- Přesto je žalm výrazem víry, žalmista uvězněný ve svém „pekle“ nemlčí; i přes zkušenost nevyslyšených modliteb oslovuje Hospodina jako svou spásu a znovu ho volá (v. 2–3 a 14); přestože sám se vidí jako mrtvý v hrobě a bez východiska, dovolává se znovu Hospodinova sluchu.

Úskalí

- Příliš **konkrétní obrazy** pekla — představy zkreslené pohádkami a lidovou tradicí (buď děsiví rohatí čerti s pytlem na zlobivé děti, nebo naopak veskrze spravedliví vykonavači spravedlnosti). U starších dětí může být naopak určitá „fascinace“ ďábelskými a pekelnými motivy na základě her a fantasy filmů. Myslím, že u předškolních a mladších dětí je lépe vyhnout se pojmu „peklo“ úplně; pracuji s obrazem temnoty.
- Představa pekla jako **zaslouženého trestu** — zjednodušující „strašák“, který s vyznáním víry nesouvisí. Peklo není připraveným nástrojem Božího trestu; Bůh naopak posílá svého Syna, aby z „pekla“ zachránil. Boží soud na konci věků má především očistit, skoncovat se vším zlým a pekelným, ne peklo přiživit. Když žalm hovoří o **utrpení jako o trestu Božím**, je třeba vidět za tím otázku „Proč Bůh odvrátil svou tvář a neslyší mě? (Asi mě trestá, když to dopouští!)“ ale odpovědí není strach z trestajícího Boha, ale důvěra ve spravedlivého Boha, který uslyší nářek a smilovává se.

Odkazy

Biblické odkazy

Sk 2,29–32, 1Pt 3,16; 1Pt 4,6; Zj 1,18; Ž 18,5–7; Jon 2; Ř 8,38–39.

Literatura

Lochman, Jan Milíč: *Krédo: základy ekumenické dogmatiky.* Praha: Kalich, 1996.

Ratzinger, Joseph: *Úvod do křesťanství*. Brno: Petrov, 1991.

Lewis, Clive Staples: *Rady zkušeného ďábla*. Praha: Návrat domů, 2003.

Internet

Pod heslem *Harrowing of hell* lze na internetu nalézt výtvarná díla s motivy vzkříšeného Krista, který vyvádí mrtvé z pekla, například:

- anglická miniatura z 13. století;
- Fra Angelico;
- k tématu se hodí i Pieter Brueghel st., *Triumf smrti*;
- video písně S. Karáska *Návštěva v pekle* (Svítá 407) v podání Oborohu, výklad textu této písně.

Pro děti

Pro předškolní děti

Pomůcky:

- bílý a černý papír (alespoň A4, příp. šátek/látku);
- několik kartiček s jednoduchými obrázky, ze kterých bude vždy jednoznačně patrné, jestli se jedná o dobrou nebo špatnou věc nebo situaci (např. na jedné kartičce sluníčko a na druhé mrak, ze kterého prší;
- usměvavý a smutný obličej;
- panáčka, který skáče a nemocného;
- pěkný dům a chátrající dům;
- dort a strašidlo;
- špinavé oblečení a krásné šaty… můžete obrázky nakreslit, vystřihnout z časopisů, vytisknout z internetu, vzít ze hry Lotto atp. — celkem 6–10 obrázků, tzn. 3–5 pěkných a k nim do páru stejné množství opačných);
- bílá nebo čajová svíčka (příp. pytlík barevných bonbonů a dortové svíčky, nebo „obětinky“ tj. úzké bílé svíčky používané v katolických kostelích — jejich výhodou je, že z nich nekape vosk).

Posadíme se do kruhu na zem, nebo kolem stolu, tak aby všichni viděli doprostřed. Pomůcky máme schované např. v deskách.

Přivítáme se. Oslovíme některé z dětí, např. : Maruško, dneska máš moc pěkné… (např. růžové šaty?) Máš ráda růžovou? Jakou barvu máte rádi? *(Můžeme se ptát na barvy, které mají na sobě.)*

Položíme doprostřed černý papír, nebo látku.

Máte rádi černou? Proč ano/ne? Je tu něco černého? Jmenujte další černé věci…

Černá je taky tma… Kde je tma? *(Ve sklepě, na půdě, v noci v lese, v jámě, pod vodou…)* Bojíte se tmy? Proč ano/ne? *(Cílem není přesvědčovat, že tma je špatná, spíš přiblížit se pojmu „temného“ — tzn. stačí upozornit, že ve tmě může být nebezpečí, že hodně dětí nechce být samo ve tmě, že je špatně vidět atp.)*

Z desek vytáhneme první obrázek zobrazující „temnou“ věc a vyprávíme:

Povím vám příběh o jednom… (např. domě: Asi to byl kdysi moc pěkný dům, s barevnými okny a krásnou zahrádkou, kde si hrály děti na schovávanou. Jenže teď chátrá, okna se rozbila,

střechou prší dovnitř a děti už tam nebydlí.)…Zdá se mu jako by byl pořád sám ve tmě.

Obrázek položíme na černý papír a napínavě jako překvapení vytáhneme další. Takto podobně vyprávíme o každém „temném“ obrázku krátký příběhový popis obrázku a rámujeme vždy větami: „Povím vám…“ […] „Zdá se mu/jí jako by byl(a) ve tmě sám(a).“ Podle soustředěnosti dětí použijeme tři, nebo více obrázků.

Po skončení „temných“ příběhů položíme vedle doprostřed bílý papír a na něj zapálenou svíci.

Podívejte, tady je světlo, hezky teplo, útulno, žádná tma. *(Můžeme nechat děti, aby jednotlivě opatrně přiblížily ruce a cítily teplo.)*

Co myslíte, co se Bohu líbí víc?

Bůh nechce, aby byl někdo napořád sám ve tmě. Bůh poslal Ježíše, aby šel za těmi, kdo plakali a volali o pomoc, dokonce i k těm, kteří už volat nemohli, protože umřeli. *(Přesuneme svíčku na černý papír mezi „temné“ obrázky.)*

A Ježíš šel, pomáhal jim, uzdravoval je, těšil je, říkal jim: Neplač, nejsi tu sám, jsem tu s tebou a tmu zaženu. *(Postupně překrýváme „temné“ obrázky jejich dobrými protiklady a zopakujeme při tom „neplač, nejsi sám atd.“ Necháme děti, aby obrázky podávaly, nebo je sami pokládaly na „správné“ místo. Ve vyprávění můžeme reagovat na původní příběhy, např. v případě domku: „Těšil je, aby nebyli smutní, že jsou polámaní a opuštění. A říkal: nejsi sám, jsem tu s tebou atd.“)* To je dobrá zpráva! Nejsme sami, Bůh je s námi, slyší nás. A žádná tma není silnější než on. *(Je-li při bohoslužbách na stole Páně svíce, můžeme děti upozornit, že ta nám to stále připomíná.)*

Navíc

- Můžeme zahájit tím, že do misky nasypeme barevné lentilky nebo „gumové“ medvídky, pošleme ji v kruhu a necháme každého, aby si vybral svou oblíbenou barvu. Pak se zeptáme, která barva tu chybí. (Mimo jiné) černá. „Máte rádi černou?“ atd.
- Bonbony je možné použít také až na závěr (poté, co svíci přesuneme do „tmy“ a obrázky „rozjasníme“, můžeme bonbony naskládat kolem svíce a děti vyzvat, aby si z nich *pomalu* — jednotlivě — braly).

K dotvoření

- Můžeme děti vyzvat, aby nakreslily další pěkné věci, které pomohou projasnit tmu (někoho potěší, pomohou, zachrání), a pak je rozložit kolem tmavé plochy. Můžeme přidat i fotografie z bohoslužeb v našem sboru.

- Vrací-li se děti po nedělce do kostela, můžeme je po dohodě s farářem/kou nechat, aby si každý připálil dortovou svíčku nebo obětinku a společně je vezmeme do kostela a vhodně umístíme, např. do hlubší misky naplněné pískem. (Tento článek kréda je tématem Bílé soboty, při níž se obdobně vnáší světlo do chrámu při velikonoční vigílii.)

Pro mladší děti

Jsou-li na to vhodné podmínky, můžeme děti vyzvat, aby si lehly a poslouchaly vleže.

Matěj se rychle probudil. Ležel ve své posteli, ale chvilku mu trvalo, než na to přišel. Ještě před chvílí byl totiž daleko v hlubokém tmavém lese. Teď už věděl docela jistě, že to byl jen sen. Je doma, pod peřinou s barevnými obrázky… jenže tma kolem vypadá pořád úplně stejně. Matěj vzlykal, pořád se trochu bál (i když je to přece už velký kluk, když chodí do druhé třídy). — Taky se vám někdy zdají zlé sny? *(Můžeme děti vyslechnout; rozhovor se možná trochu rozuteče k pirátům atp., ale je dobré děti vyslechnout, neodbýt a neutnout hned.)* A víte, co se zdálo Matějovi? Tak poslouchejte:

Matěj vzlykal a bál se. Dveře pokojíku se zlehka pootevřely, dovnitř zasvítil úzký proužek světla a do pokoje tiše vešla maminka.

„Matěji, proč pláčeš? Copak se stalo?“ Pohladila ho, aby věděl, že už tu není sám, a že jí všechno může povědět.

Klouček ještě dvakrát vzlyknul, a pak se přivinul k maminčině ruce.

„Já už tam nepůjdu!“

„Kam nepůjdeš, Matěji?“ zeptala se maminka.

„Do toho lesa, je tam úplně tma a všude číhají, aby nás kousli!“ Matěj nevěděl, kdo vlastně na něj číhal. Ale že ho ty stíny chtěly chytit, kousnout a nepustit, to věděl jistě. Dokonce se mu zdálo, že jeden už ho držel za nohu.

„Nemohli jsme najít cestu a pořád jsme křičeli a nikdo nás neslyšel. A byl tam jen Ondra a ten taky křičel, ještě víc, ale nikdo nás neslyšel.“

„Ondra?“ maminka se podivila.

Ondra totiž vůbec nebyl Matějův kamarád. Spíš naopak, Ondra bral Matějovy věci, dával je tam, kam Matěj nedosáhl a pak se mu smál, že je malý; jindy mu schválně rozsypal pastelky a v zimě přišel Matěj domů s pláčem, když mu Ondra hodil čepici na strom.

Maminka Matěje objala: „Neboj se, teď už jsem tu s tebou, nikdo tě kousnout nemůže, už můžeš pěkně v klidu spát.“

Matěj už nevzlykal, pořád se pěvně držel maminčiny ruky, ale stejně musel myslet, na ty stíny, na les… a hlavně taky na Ondru.

„Jenže co Ondra? Ondra přece nemá maminku, k němu nikdo nepřijde, i když tolik volal…“

Matěj se zamyslel: „třeba si zaslouží, aby ho pokousaly, když mě tak zlobí…“ ale bylo mu Ondry líto. Nikdo ho neslyší, ani v lese, ani když se probudí z nějakého hrozného snu.

„Matěji, vzpomínáš si na Jonáše?“ napadlo najednou maminku. „Jak byl na dně, v břiše ryby a nikoho neměl? Určitě tam byla tma a taky křičel. Taky už to vypadalo, že ho nikdo nemůže slyšet. A slyšel?“ *(Můžeme ukázat obrázek Jonáše v obrázkové bibli a nechat děti povyprávět, pokud příběh znají.)*

Matěj se zamyslel: „Jenže Ondra je lump a do kostela nechodí, Pán Bůh ho asi nezná…“

„Jonáš byl přece taky neposlušný, dělal něco úplně jiného, než co měl. Víš, Matěji… (*doplňte jména dětí*), Bůh slyší volání Jonášovo, tvoje i Ondrovo. Prostě každého, kdo ho volá, protože se bojí, nebo trápí, nebo něco provedl a mrzí ho to. A stejně jako každý tatínek nebo maminka pomáhá; zažene to zlé a drží nás za ruku. Nenechal Jonáše v rybě, ani Ježíše v hrobě, ani nás samotné ve tmě.“

Matěj si klidně opřel hlavu. Tma kolem byla už docela jiná, protože tu nebyl sám. Usínal a myslel zase na Ondru. Docela rád by mu taky pověděl, že přece není sám, aby se nebál. Možná by sebral odvahu a taky by ho chytil za ruku. Třeba by byl Ondra rád, a kdo ví, možná by už tolik nezlobil.

Pro rozhovor

V Bibli je hodně volání o pomoc, podobných tomu, které volal Jonáš. Jsou to modlitby, které často i my zpíváme v kostele. Všimli jste si? Víte, jak se jim říká? (Žalmy.) Líbí se vám? Proč ano/ne? Proč je zpíváme? Kdy může být člověk tak moc smutný/vyděšený, že by se takhle modlil?

Pro starší děti

Pomůcky

- Nápis z Ž 88: „Ze všech stran se na mě denně hrnou děsuplné rány jako vody, všechny najednou mě obkličují. Přítele a druha jsi mi vzdálil, jenom temnoty se ke mně znají!“

(Buď na velkém archu papíru, nebo nejlépe na tabuli nebo promítnutý na zdi), papíry, velký arch papíru na plakát, pastelky, lepidla, nůžky, noviny a časopisy s reportážními fotografiemi a barevné papíry, cokoli dalšího, co se může hodit při výrobě plakátu.

- K bodu 1) — tři obrázky: barevná reprodukce výtvarného díla s tématikou pekla, nebo podobnou (např. P. Brueghel: *Triumf smrti* — zachycuje morovou zkázu); historická fotografie známé „pekelné“ události např. z války, z koncentračního tábora, z 11. 9. 2001 atp.; aktuální obrázek z novin s podobnou tématikou.
- K bodu 2) — nahrávku a text písně Návštěva v pekle (Svítá 407). *(Zvažte, zda je vhodné ve vaší skupince pracovat s touto písní, ne všechna slova jsou „pro děti“.)*

Společná část

Ukážeme dětem napsaný verš z Ž 88, nahlas ho přečteme a necháme děti chvilku přemýšlet. Vyzveme je, aby si představily, jak asi vypadá člověk, který se tak modlí. (Je-li dost času, můžeme je vyzvat, aby ho nějak ztvárnily — nakreslily, předvedly.)

- Jak se asi ten člověk cítí?
- Co mohou být ty „děsuplné rány“?
- Kde může být?
- Co by mu pomohlo?
- Napadá vás někdo, kdo by se takto mohl dnes modlit?
- Kdy byste se takto modlily vy?
- Jak si představujete peklo?

1. **Rozhovor nad obrázky**

   Předložíme dětem malbu:

   - Podle čeho se pozná, že je toto peklo? Kdo co dělá? *(Všímáme si, jak se projevuje zlo a trápení — bodá, dusí, zaslepuje, zotročuje, vede k pláči…)*
   - Co je na obrázku to hlavní? Co je známé?
   - Předložíme ke srovnání další obrázek.
   - Co mají obrázky společného? *(Smutek, temnotu, zkázu… i něco dobrého?)*
   - Mohl by někde na tom obrázku být žalmista, jehož slova jsme četli? Kde a proč? Slyšel by ho tam někdo? Jak by mu mohl někdo pomoci?
   - Předložíme poslední (aktuální) obrázek.
   - Víte, co to je za událost? Co jste o ní slyšeli?
   - Kdyby se tam někdo modlil takový žalm, jak by to asi znělo?

- Vyzveme děti, aby složily krátký „žalm z pekla“ napsaly ho na plakát a dotvořily z připravených obrázků.
- Myslíte, že Bůh takové volání slyší?

Zdůrazníme: Ježíš sestoupil do pekel, to znamená: Ježíš zná toto volání, slyší ho a přemáhá všechno zlo i smrt — na to se spoléháme.

2. **Rozhovor nad písní**

   (Úvodní rozhovor nad žalmem — viz společná část.) Pustíme dětem nahrávku písně „Návštěva v pekle“.

   Zeptáme se, co si z ní zapamatovali, teprve pak rozdáme texty.

   Jak vypadá peklo, do kterého se zpěvák podíval? Kdo tam všechno je? Co dělají? *(Spíš to vypadá jako útulná hospoda nebo táborák.)*

   Jak to, že to tak vypadá? Je tohle vůbec peklo? *(Zpěvák je z toho taky zmatený, jde do pekla, ale peklo tu není; peklo přece vypadalo jinak — viz pátá sloka — něco se tedy změnilo!)*

   Co se změnilo, že peklo už není? *(Ježíš strhnul závoru z pekelné brány, vyhlásil amnestii.)*

   Proč je zpěvák naštvaný? *(Odpuštění se týká všech, nejen těch, kdo by si to podle zpěváka zasloužili.)*

   Naštvalo by vás to taky? Je to dobrá, nebo špatná zpráva?

   Znamená to, že všichni budou rokovat s Ježíšem, nebo přece jen někdo zůstane „před branou“? *(Sedmá sloka — v radost vejde ten, kdo ji hledá, kdo o ní stojí a opouští staré [zlo]zvyky.)*

   Co si má zpěvák počít, co má udělat? Co máme udělat my?

   Vyzveme děti, aby vyrobily plakát k této písni, který by žalmistovi vzkázal, že „Ježíš sestoupil do pekel.“

Přesah

Tento oddíl kréda se liturgicky pojí s „tématem“ Bílé soboty. Můžete dětem ukázat fotky, nebo obrázky, jak vypadá začátek velikonoční vigilie. Před kostelem se zapalují svíčky a bohoslužba začíná ve tmě; světlo v chrámě se rozsvítí, až nad ránem jako symbol Kristova vzkříšení.

„Zlo plánují, přikazují v čistých, vyhřátých a dobře osvětlených místnostech s koberci na podlaze tiší, dobře oblečení a hladce oholení muži s dokonalou manikúrou, kteří nepotřebují zvyšovat hlas. Z toho přirozeně vyplývá, že mým symbolem pekla je něco jako úřady policejního státu nebo kanceláře skrznaskrz odporného obchodního sdružení. […] Peklo si musíme představit jako stát, v němž se každý neustále stará o svou vlastní důstojnost a kariéru, stěžuje si na ostatní a žije smrtelně důležitými vášněmi — závistí, vědomím vlastní nepostradatelnosti a záští k ostatním!“ (C. S. Lewis, *Rady zkušeného ďábla*, str. 10–12)

Liturgie

Rituál

Na úvod jednotlivých hodin můžete společně s dětmi recitovat:

Věřím v Boha Otce, který nás stvořil, věřím v jeho Syna, který nás zachránil, věřím v Ducha svatého, který nás proměňuje.

Nebo (podle refrénu Svítá 372):

Víru nám dej, co úskalí zdolává, k doufání měj, když prchá z nás odvaha, lásku rozdávej.

Biblický text k zapamatování

Ty mi rozsvěcuješ světlo, Hospodine. Můj Bůh září do mých temnot. (Ž 18,29)

Okénko do bohoslužeb

Připravíme si napsaný text:

Hospodine, Bože, má spáso, ve dne i v noci před tebou úpím: kéž vstoupí má modlitba k tobě, nakloň ucho k mému bědování! (Žalm 88,2-3)

Někdo z dětí dostane papír s textem a (podle toho, v jakém jsme prostoru) odejde za dveře. Zde tichým hlasem čte žalmistova slova. Pravděpodobně je v kostele neslyšíme. Nebo ne moc zřetelně. Ptáme se dětí i dospělých: Slyšíte? Říká někde někdo něco? Případně dojdeme dítěti za dveře říct, aby mluvilo, volalo hlasitěji.

Už slyšíme? Co se mu tam asi stalo? Co potřebuje?

Zavoláme dítě zpátky.

Jsou místa, kde nás nikdo neslyší, i když voláme hodně nahlas. Někdy se takovému místu říká peklo. Pán Bůh slyší i hlasy odtamtud. A nejen slyší… On za nimi jde.

Modlitba

Milý Bože, děkujeme, že jsi s námi. Děkujeme, že nás slyšíš, když jsme tu teď spolu — že se s námi raduješ. Děkujeme, že nás slyšíš, když jsme smutní a sami — že se o nás postaráš. Žádná tma pro tebe není temná, noc jako den svítí, temnota je jako světlo. Amen.

Odkaz na píseň
Nezná tu nikdo soužení mé, to zná snad jenom Ježíš
Před tebou, Pane, temno ztrácí sílu svou
Návštěva v pekle (SV407)
Buď sláva Bohu, chvála Otci, který stvořil zemi
My vyznáváme (EZ605)
Někdo mě vede za ruku (BTS22)
Pán Bůh je síla má (BTS42)
Cílová skupina
Starší školní
Školní
Předškolní
Mladší školní
Katechetické cykly
Desatero – Modlitba Páně – Krédo
Téma
Krédo
Biblický odkaz (kat)
Žalmy 88